

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Problemy ekonomiczne - obszar rozmów
z dzieckiem

Dorota Fornalska

Miasto Bełchatów

12 maja 2010 r.

Organizatorzy

Miasto Bełchatów

Partner strategiczny

NBP

Narodowy Bank Polski

Dobre praktyki w komunikacji z dzieckiem

Przewycięzanie barier komunikacyjnych

Bariery komunikacyjne

- Zaprzeczanie uczuciom
- Filozofowanie
- Dawanie dobrych rad
- Wypytywanie
- Obrona drugiej osoby
- Użalanie

Bariery komunikacyjne c.d.

- Psychologizowanie
- Moralizowanie
- Krzyk
- Krytykowanie
- Obrażanie

Dobre praktyki w komunikacji z dzieckiem

- Uważne słuchanie
- Wypowiedzi empatyczne
- Precyzowanie
- Komunikat „JA”

Komunikat „JA”

- **Uczucia** (czuję...np. złość, jestem...np. zdenerwowana/y, zadowolona/y)
- **Gusta i upodobania** (podoba mi się, nie podoba mi się, lubię, nie lubię)
- **Poglądy i opinie** (myślę, że..., uważam, że..., moim zdaniem...)
- **Oczekiwania** (oczekuję..., że przyjdiesz na czas, potrzebuję... Twojej pomocy)
- **Granice** (chcę, nie chcę, nie pozwalam, nie zgadzam się, nie wolno, nie życzę sobie)

Pieniądze

Pieniądze to „powszechnie akceptowany środek wymiany dóbr i usług oraz miernik ich wartości”

Rozmowy z dziećmi o pieniądzach nie zdemoralizują ich i nie zaburzą ich rozwoju.

Pieniądze

Dziecko powinno wiedzieć

- co to są pieniądze
- do czego są potrzebne
- jaką mają wartość
- jak nimi poprawnie rozporządzać

Kryzys

Kryzys to przede wszystkim utrata pracy i dochodu, co może być powodem wzrostu poziomu stresu w rodzinie.

Jak rozmawiać o kryzysie?

- uczciwie przedstawić sytuację i wspólnie podjąć decyzję
- rzeczowa rozmowa i konsekwencja.
np. jeśli podejmujemy decyzje, że „zaciskamy pasa”, to zaciskamy pasa wszyscy

Jak rozmawiać o kryzysie? c.d.

- **Młodsze dzieci 5-7 lat- komunikujemy im naszą decyzję oraz ją uzasadniamy (*np. musimy to odłożyć, bo teraz tata albo mama będą zarabiać mniej.*)**
- **Starsze dzieci powinny uczestniczyć w takich rozmowach i w podejmowaniu decyzji, które dotyczą ich bezpośrednio**

Przedsiębiorczość

zaradność człowieka w gąszczu
praw, obowiązków i możliwości.

Człowiek przedsiębiorczy

- **przejmuje inicjatywę.**
- **załatwia sprawy sam.**
- **umie dobrze gospodarować powierzonym mu kapitałem.**
- **zna się na tym, co robi i wykonuje to z dużą łatwością.**

W wakacje 2008r. pracowało

- 12% uczniów szkół podstawowych
- 21% gimnazjalistów
- 41% uczniów szkół średnich

Sposoby zarabiania m.in.

- **McDonald's**
- **Rolnictwo i ogrodnictwo**
- **Aukcje internetowe**
- **Pisanie wypracowań**
- **Handel postaciami z gier**

Cele edukacji ekonomicznej:

- przygotowanie młodego człowieka do pełnienia ról społecznych konsumenta, pracownika, przedsiębiorcy
- kształtowanie postaw przedsiębiorczości, kreatywności, odpowiedzialności za dokonywane wybory
- wykształcenie poczucia gospodarności
- szanowanie własności swojej i cudzej, pracy, którą wykonują inni

Sposoby realizacji

- obserwacja zachowań dorosłych
- rozmowa, dawanie przykładu
- własne doświadczenie
(rozporządzanie kieszonkowym)
- współdziałanie

Kieszonkowe

Średnio jest to obecnie kwota 55 złotych miesięcznie.

Pieniądze te dzieci wydają przede wszystkim na słodycze, jedzenie, napoje, karty do telefonu, kosmetyki i ubrania.

Kieszonkowe c.d.

- polskie nastolatki wydają rocznie ponad 200 mln zł
- nastolatki mają coraz większy wpływ na decyzje całej rodziny, bardzo często dotyczące dużych drogich zakupów.

Kieszonkowe-ustalanie zasad np.

- najlepiej zacząć od drobnych sum (5-10 zł) dawanych co tydzień
- zaproponowanie, co z kieszonkowego będzie finansowane (konsekwencja!)
- doradzanie ale nie dyktowanie, co zrobić z pieniędzmi
- można uzależnić wypłatę od wykonania obowiązków domowych (sprecyzowanie), ale **NIE** płacić za ich wykonanie

Obowiązki domowe jako element edukacji ekonomicznej

Posiadanie obowiązków domowych uczy:

- odpowiedzialności
- zaradności
- systematyczności
- samodzielności
- szacunku do pracy innych

Obowiązki domowe cd.

- sprzątanie przestrzeni wspólnej – np. odkurzanie, toaleta, łazienka
- pomoc w kuchni – np. obieranie ziemniaków, pomoc przy robieniu posiłków, zmywanie naczyń, rozpakowywanie zmywarki
- zakupy – robienie, wnoszenie do domu
- pranie – np. własnej bielizny
- prasowanie swoich rzeczy

**Bogaty – to nie ten, kto ma dużo pieniędzy,
lecz ten, kto może sobie pozwolić na życie
wśród uroków, jakie rozstacza wczesna wiosna**

